

Kmetijske in rokodelske novize.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

N° 10.

V frédo 6. Šufhza.

1844.

Te novize pridejo vsako frédo na dvéh zhetertnih listih v Ljubljani na svetlo. Plazhujejo se v pisarnizi z. k. kmetijske drushbe v hišhi 195 v Šalendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiste, ki jih ne dobivajo po pošthi, sa zelo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejmljejo se pa pri natiškovavzu na Bregu Nr. 190. Po pošthi veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol leta 1 fl. 15 kr. Po vsih z. k. pošthah se snajo dobiti.

Ljubljanski kovazhi.

V Ilirjo pridere
Nevsmilen tiran,
Ljubljano rasdere
Neverni Osman.

Sdaj zerkve se loti
Šhempeterške shgat', *)
Kovazhi na poti
Ne dajo konzhat'.

S gorezhim shelesam
Nad Turka deró,
S velikim terpesham
Šerzhno odshenó.

V Šhempetru s prozefjo
Kovazhi gredo,
H spominu tam svet'jo,
Bandro neso.

Vifhnjagorz.

Reja shidnih zhervov ali gosénz.

(Na dalje.)

Obédo se zhervam vsak dan shirkokrat daje, sjutrej ob 4, ob 10 dopoldne, ob 4 popoldne in spet ob 10 svezher, in se jim she vmes vzhafi nekoliko perloshi, pa nikoli poprej ne, de popreshno pojedó. Perva dva obéda sméta biti manjšhi, popoldanska pa obilnišhi. Perje se mora svestó pregledati, ter she tazhaf, ko se here, de

ni vmasano, prafhno ali pa medéno in mokró. Zhe je prafhno ali blatno, ga umij in vsufhi, pezle poresi in ga vselej na suhim in hladnim imej, de se ne posufhi, ampak de lepo in dobro ostane. Od konza, posebno zhe imash veliko zherov, vsaj 7 ali 8 ali pa she 24 ur prej nabraniga imeti, sadnje dvé starosti pa, 2 ali 3 dní, in ga ravno pred jedjó ali pašho resati ne poprej, je dóbro. Prej nabrati ga je sató dobro, de imash, zhe desh pride, jim kaj dati, in pa zhaf mokró perje ofehniti. Sadnje dní, ko posebno veliko jedó, je to she bolj potrebno. Kadar jedó, mora v kozhi svitlo biti, solnze pa vanjo ne sijati.

Posteljze snashiti in zhediti, je perve 2 starosti tréba vsaj, kolikorkrat se zhervi od spanja sbudé in prelevé. V sadnji starosti pa nar manj vsak 4. ali 5. dan, ali pa kolikorkrat je kaj veliko pezlov na nji, ali zhe v kozhi difhati sazhné. Nesnaga se sunej kozhe ozhedi, in dobro je posteljze ali lese s pelénam obrisati. Gnoj tak sgnit je sa drevesa in zvetlize nar boljshi, in zhervovo blato, ki ga, zhe je veliko zhervov, lahko veliko naberešh, ni le nar bolj gnoj sa murvne drevesa, ampak tudi sa seleno farbo.

Šapo v kozhi poboljšhati, potikajo na Lashkim in Franzoskim selene pelenove veje med okna, na Némshkim pa malo solitarja na talarji sashgó. De morajo okna in vrata takrat, ko se to godi, saperte biti, ni tréba opomniti. Šizer pa se šapa

*) 3. dan Roshnizveta 1472 je Turk zerkev f. Petra v Ljubljani poshgal; v spomin tega beremo tukaj leta napif: »Anno 1472 den 3. Junii ist dieses Gottshaus St. Petri als Pfarrkirchen der Stadt Laibach von dem Erbfeindt christliches Namens den Turke abgebrannt und verheret worden. 1618.